

Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
Kristin Norrbom
Utredare

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse

Datum
2021-02-18

Sida
1 (13)
Diarienummer
2021/KS 0065 002

Pia Hasselrot
Utredare

Caroline Johansson
Utredare

Mottagare
Kommunledningsutskottet

Svar på remiss av SOU 2020:46 En gemensam angelägenhet

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunledningsutskottet för beslut i kommunstyrelsen

- Kommunstyrelseförvaltningens skrivelse antas som kommunstyrelsens svar på remissen ”En gemensam angeläget”.

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Elin Waltermsson
Chef Stöd och servicekontoret

Sammanfattning

Tyresö kommun har fått betänkandet En gemensam angelägen (SOU 2020:46) på remiss från Finansdepartementet. Remissen ska besvaras senast den 12 april 2021. Tyresö kommun har valt att koncentrera sina svar till kapitel 17 ”Utbildning och kultur” samt kapitel 19 ”Mottagande och integration”.

Beskrivning av ärendet

Regeringen har skickat betänkandet En gemensam angelägen (SOU 2020:46) på remiss till Tyresö kommun. Remissen ska besvaras senast den 12 april 2021.

Sverige står idag inför stora utmaningar. Utbildningssystemet uppvisar stora kvalitetsskillnader mellan skolor och kommuner. Integrationen går långsamt. Bostadsbrist råder i en stor del av landets kommuner. Den generella tilliten i samhället visar tecken till försvagning. Fördelningen av inkomster blir alltmer ojämlig.

Med dessa utmaningar som bakgrund tillsattes den 2 augusti 2018 en kommitté för ökad ekonomisk jämlikhet, kallad Jämlikhetskommissionen.

Kommissionens övergripande uppdrag har varit att ”lämna förslag som syftar till att långsiktigt öka den ekonomiska jämlikheten och öka möjligheten till social rörlighet. Den ekonomiska jämlikheten ska framför allt främjas genom åtgärder som bidrar till en så jämn fördelning av marknadsinkomsterna som möjligt.” Uppdraget sammanfattas i direktivet i tre huvudpunkter:

- Föreslå åtgärder som kan bidra till att utjämna skillnader i uppväxtförhållanden, samt i möjligheter till god utbildning och arbete med goda arbetsvillkor.
- Överväga åtgärder som stärker den enskildes rätt i förhållande till starka ekonomiska intressen.
- Lämna förslag till andra typer av jämlikhetsskapande åtgärder.

Kommissionens uppdrag är, som framgår, mycket brett. Ojämligheter i förutsättningar och levnadsvillkor finns på många av livets områden. Ofta är de ömsesidigt beroende. Boende, skolförhållanden och andra uppväxtvillkor påverkar valmöjligheterna för barn och unga och därmed också yrkesval och inkomster i vuxenlivet. Dessa definierar i sin tur villkoren för nästa generation.

Litteraturen om konsekvenserna av ojämlikhet kan kort sammanfattas bland annat med att en ökad inkomstspridning leder till sänkt genomsnittlig välfärd, barn drabbas generellt mer än genomsnittet av ojämlikhet, hälsan är sämre i ojämlika samhällen, våldskriminalitet ökar med växande ojämlikhet samt att det finns ett starkt generellt samband mellan tillit och jämlikhet.

Betänkandet konstaterar att Sverige har ett tidsfönster på tio till femton år att utnyttja en gynnsam demografisk situation för att öka välfärd och jämlikhet, men att detta kräver att personer i arbetsför ålder finner en plats på arbetsmarknaden.

Jämlikhetskommissionen för fram en rad rekommendationer och förslag. Vissa påverkar kommunala verksamheter i högre utsträckning, såsom utbildning och kultur samt mottagande och integration. Vissa förslag, rörande till exempel skatter, kriminalpolitik, hälso- och sjukvård samt arbetsrelaterade trygghetssystem påverkar kommunala verksamheter i lägre grad.

Som framgår ovan är Tyresö kommun inte direkt berörd av alla förslag då många förslag främst rör statlig och regional nivå.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att Tyresö kommun enbart svarar på kapitel 17 ”Utbildning och kultur” samt kapitel 19 ”Mottagande och integration”. Tyresö kommuns kommenterar finns uppräknade nedan i remissvar från Tyresö kommun.

Remissvaret har inga ekonomiska konsekvenser.

Remissvaret har inga konsekvenser för barnets bästa.

Remissvar från Tyresö kommun

Sammanfattning

Tyresö kommun redovisar nedan svar på kapitel 17 ”Utbildning och kultur” samt kapitel 19 ”Mottagande och integration”.

Utbildning och kultur

Huvudmannaskap, ledning och finansiering av förskolan och skolan

Rekommendation: Staten påtar sig ett större ansvar för skolsystemet. En sådan förändring kräver ett antal förändringar i skolans organisationsstruktur och finansiering. En regional organisation som länk mellan den centrala och den lokala nivån tillskapas. Huvudalternativet bör vara att denna organisation anpassas till skolsystemets specifika förutsättningar men att nuvarande länsindelning är en naturlig utgångspunkt. Organisatoriskt kommer detta till uttryck genom en regionalisering av Skolverket. Den regionala organisationen får till uppgift att säkerställa att de nationellt fastställda målen för utbildningspolitiken förverkligas på den regionala och lokala nivån. Tillsyns och utvärderingsfunktionerna anpassas till den regionala organisationen.

Kommentar: Tyresö kommun anser att om staten påtar sig ett större ansvar för skolsystemet behöver en översyn göras för att tydliggöra struktur och organisation så att samverkan uppstår mellan de olika nivåerna snarare än att ansvarsområden faller mellan stolarna.

Rekommendation: Resurserna till skolorna fördelas inom ramen för ett centralt reglerat system på basis av lokala faktorer som elevernas socioekonomiska bakgrund, andelen utlandsfödda elever, bebyggelsestruktur med flera. Skolverkets regionala organisation får säkerställa att det kompensatoriska uppdraget fullgörs på den lokala nivån. Resurstilldelningen ska ta full hänsyn till att de offentliga skolorna har kostnadskrävande uppgifter som de fristående inte har.

Kommentar: Tyresö kommun anser att rekommendationen kan bidra till en ökad jämlikhet. Kommunen vill lyfta att lokalkostnadsfrågor bör tas med inom ramen för det samlade statsbidraget eller sektorsbidraget. Detta för att kommuner utifrån olika specifika förutsättningar ska kunna fördela resurser på ett bra sätt.

Förslag: Det utrymme för kommunerna att subventionera lokalkostnaderna för fristående skolor som ges i skolförordningen och gymnasieförordningen strider mot kommunallagen och sannolikt mot EU:s statsstödsregler och bör upphävas.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med förslaget.

Rekommendation: De fristående skolorna integreras tydligare i det offentliga utbildningssystemet. Dimensioneringen och planeringen av utbildningen görs gemensamt för offentliga och fristående skolor inom ramen för Skolverkets regionala organisation. Den fria etableringsrätten inom skolområdet begränsas genom förhandsprövning av behovet.

Kommentar: Tyresö kommun anser att rekommendationen är god men att förutsättningarna för det praktiska genomförandet bör klargöras. Det finns behov av att ha tydliga regler för den fria etableringsrätten och hur en förhandsprövning av behov ska genomföras.

Förslag: Objektivitetsprincipen ska iakttas vid myndighetsutövning vid fristående skola. Jävsfrågan vid betygssättning bör regleras även i fristående skolor.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med förslaget.

Förslag: Frågan huruvida vinstdrivande verksamhet är förenlig med myndighetsutövning inom skolområdet utreds förutsättningslöst.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med förslaget och att frågan utreds förutsättningslöst.

Förslag: En reglering av enskilda befattningshavares eventuella intressekonflikter vid delägarskap i de skolor eller koncerner där de är verksamma utreds.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med förslaget.

Förslag: Offentlighetsprincipen bör ges samma innebörd hos fristående skolor som i dag gäller för kommunala skolor. Privatanställda är normalt underkastade avtalad tystnadsplikt som inte viker för meddelarfrihet. Det är en fråga som bör utredas närmare.

Kommentar: Tyresö kommun anser att förslaget är bra men att det är svårt att förutse hur det i praktiken blir om offentlighetsprincipen ges samma innebörd hos fristående skolor som för kommunala skolor. Frågan bör därför utredas ytterligare. Kommunen instämmer även med att frågan om privat anställda och tystnadsplikt bör utredas.

Rekommendation: Tillsynen av skolan skärps. Den centrala tillsynsmyndighetens resurser förstärks, varvid särskild hänsyn ska tas till behoven i förskolan. Sanktionsmöjligheterna ses över.

Kommentar: Tyresö kommun ställer sig positiv till rekommendationen och välkomnar att särskild hänsyn tas till behoven i förskolan.

Styrning och ledning av förskola och skola

Rekommendation: Ansökan till skolor (grundskolor och gymnasier) hanteras inom ramen för ett gemensamt antagningssystem, som administreras inom Skolverkets regionala organisation.

Turordningen bestäms av en kombination av individuella önskemål och politiskt bestämda krav på en varierad bakgrund i elevsammansättningen. Närhetsprincipen omformuleras, och tillåtna urvalsgrunder specificeras i skollagen. Som riktmärke bör gälla att urvalsgrunderna inte ska vara mer exkluderande än att alla elever ska kunna gå i alla skolor. Effektiva lösningar på problemet att förena elevers önskemål med övergripande restriktioner framräknas med hjälp av matchningsalgoritmer. Anpassningar görs till förutsättningarna i varje region och kommun. Principerna för att fördela elever mellan olika skolor ska vara desamma i de offentliga och de fristående skolorna. För de fristående erbjuds en lista på tillåtna urvalsgrunder.

Kommentar: Intentionen är bra. Runt fördelningen av elever behöver det finnas gemensamma urvalsgrunder oavsett vem som är huvudman. Då kan förutsättningar skapas att elever från olika grupper stärker varandra i undervisningen.

Rekommendation: Förskolan görs på sikt obligatorisk från 3 års ålder. Kvalitetskraven på verksamheten höjs parallellt med denna höjning av ambitionsnivån.

Kommentar: Tyresö kommun anser att rekommendationen kan vara bra, men det finns en farhåga att förskoleplikten kan inskränka vårdnadshavares möjligheter till valfrihet kring föräldraledighet under småbarnsåren. Det behöver också tydliggöras var ansvaret för att följa upp förskoleplikten hamnar.

Förslag: En utredning tillsätts med uppdrag att föreslå åtgärder för långsiktig kompetensförsörjning och kvalitetsförstärkning inom förskolan. Utredningen bör

se över behov av utbildningsplatser till förskolelärarprogrammet, utformning av detsamma och alternativa vägar för kompetensförsörjning till förskoleverksamhet.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med förslaget.

Bedömning: De ekonomiska incitamenten för beslut om särskilt stöd respektive särskola kan behöva ses över, så att eleverna får adekvat hjälp med sina problem.

Kommentar: Tyresö kommun delar bedömningen.

Förslag: Inför extern bedömning av de nationella proven, till skillnad från dagens system där proven rättas internt på skolan. Betygen förankras i provresultaten på skolnivå.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med förslaget.

Förslag: Ambitionsnivån för yrkesvägledningen i skolorna höjs, med sikte på att dels intressera barn och ungdomar med svag studiesocial bakgrund för högre studier, dels öka intresset för yrkesval som överskrider traditionella könsrollsgränser. Tidiga insatser bör prioriteras.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med förslaget.

Pedagogik, lärarutbildning och läromedel

Förslag: Lärarprofessionen stärks i enlighet med de förslag som lagts i tidigare utredning. Ett system med skolkonsulenter införs som brygga mellan pedagogisk och didaktisk forskning och praktiken i skolorna. Minimikrav på betyg för antagning till lärarutbildningen utreds.

Kommentar: Tyresö kommun anser att förslaget är bra och lyfter fram att skolkonsulentrollen skulle kunna genereras av en utveckling av förstelärollen samt att intervjuer kan hållas inför antagning till lärarutbildning.

Rekommendation: Ansvaret för lärarutbildningen koncentreras till färre lärosäten, samtidigt som tillgängligheten i alla delar av länlandet säkras genom att delar av utbildningen erbjuds på distans vid filialer eller lärcentrum.

Kommentar: Tyresö kommun tycker att rekommendationen är bra.

Förslag: Öka anslagen till den praktikanknutna forskningen om förskola och skola, med ett kompensatoriskt perspektiv i utvärderingen av olika undervisningsmetoder.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med förslaget.

Rekommendation: Undersök möjligheterna att lagfästa krav på att pedagogiken inte ska missgynna elever med sämre förutsättningar.

Kommentar: Tyresö kommun anser rekommendationen att lagfästa krav på att pedagogiken inte ska missgynna elever med sämre förutsättning riskerar att drabba andra elevgrupper. Det kan behövas en balans mellan elevsammansättningen i varje specifik situation vilken kan göra det svårt att lagfästa det pedagogiska handlingsutrymmet.

Förslag: Blivande lärare som fullgjort halva utbildningen får arbeta halvtid som lärare medan de avslutar sin utbildning på den andra halvan av tiden.

Kommentar: Tyresö kommun anser att det är ett bra förslag för att stävja kompetens försörjningsfrågan inom utbildningsområdet.

Bedömning: Kompetenshöjande insatser för ledning och styrning av problemfyllda skolor bör ges prioritet i arbetet med att skapa en mer jämlik skola. Den föreslagna regionala organisationen för Skolverket ökar sannolikheten för framgång i det arbetet.

Kommentar: Tyresö kommun delar bedömningen att det är ledning och styrning som ska prioriteras i arbetet för en mer jämlik skola.

Rekommendation: Återinför den centrala läromedelsgranskningen, eventuellt kombinerad med en inköpsfunktion. Lagfäst elevernas tillgång till läromedel av god kvalitet.

Kommentar: Tyresö kommun ställer sig positivt till rekommendationen.

Vuxenutbildning och livslångt lärande

Rekommendationer:

- Staten bör ta ett väsentligt större ansvar för vuxenutbildningen, både vad avser organisationen och finansieringen, även om ansvaret för en stor del av utförandet ligger kvar på kommunal nivå.
- Det kommer att krävas väsentligt mer resurser till vuxenutbildningen än i dag, givet den mycket stora insats som krävs för att de stora grupper som står utanför arbetsmarknaden ska kunna förvärva nödvändiga kunskaper och färdigheter. En fördubbling av dagens resurser, motsvarande 6 miljarder kronor, framstår som rimlig.
- Ett transparent system för att finansiera kompletterande vuxenutbildning bör utredas.
- Arbetsförmedlingens och kommunernas strategier för upphandling av arbetsmarknadsutbildning bör ses över, med egen regi som ett alternativ.
- Någon form av kompetenskonton med kostnaderna delade mellan arbetsgivare, anställd och offentlig sektor bör utredas genom en uppdatering av tidigare utredningar.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med de rekommendationer som ges för vuxenutbildning och livslångt lärande. Kommunen ser positivt på att arbetsmarknadsutbildning ses över där egen regi kan ge en lokal förankring utifrån förutsättningar och behov på kommunal nivå. Därtill instämmer Tyresö kommun med att det behövs ett större statligt ansvar för vuxenutbildningen. Det behövs även mer resurser för att möta de stora förändringar som skett de senaste åren vad gäller vilka målgrupper som är i behov av vuxenutbildning och arbetsmarknadsinsatser.

Regionala aspekter på utbildningssystemet

Rekommendation: Regeringen utformar en sammanhållen strategi för högre utbildning på distans. Denna bör innehålla följande delar:

- Lärosätena tillförs medel för att utforma de utbildningsprogram på distans som regionerna, via sina kompetensförsörjningsplattformar, har identifierat behov av.
- Lärosätena tillförs även medel för att utveckla digital pedagogik och stödsystem med syfte att öka genomströmningen i distansutbildningen.
- Universitetskanslersämbetet får i uppgift att utreda hur träffsäkerheten i distansutbildningen kan öka, så att genomströmningen ökar.
- Universitetskanslersämbetet bör också få i uppgift att utreda distansutbildningens bidrag till den breddade rekryteringen till högskolan.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med rekommendationen.

Förslag: Genomför en kontrollerad studie av hur lärcentrum kan fungera som stöd för att höja genomströmningen i högre utbildning på distans av framför allt studenter från studieovana hem.

Om resultaten är goda, bör regeringen bygga upp ett rikstäckande nät av lärcentrum som kan fungera som studiestöd för högre utbildning i glesare regioner.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med förslaget och tillägger att lärcentrum med fördel kan placeras på en centralt strategiskt utvald plats så att många olika målgrupper kan mötas, från den studieovana studenten som läser in betyg eller språk till universitetsstudenten, och inspirera och inspireras till högre utbildning.

Förslag: Utred en årlig utbildningspremie för dem som har avlagt examen i ett kommunalt bristyrke och flyttar in i någon av de kommuner som har extra stora utmaningar med kompetensförsörjningen. En premie bör även kunna ges till dem som är bofasta i kommunen men som avlägger examen i något av de yrken som har definierats som bristyrken i kommunen.

Kommentar: Tyresö kommun ställer sig frågande till förslaget då det kan uppstå svårigheter avseende om den önskade effekten verkligen blir långvarig.

Uppsökande kulturpolitik

Förslag: Kraven på att kulturpolitiken ska vara uppsökande skärps. Den förda politiken utvärderas med avseende på detta mål.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med förslaget. Det kan vara av vikt att nå ut till de målgrupper som traditionellt sett inte tar del av kulturpolitikens utbud.

Förslag: Kulturskolorna ses som en del av det allmänna utbildningssystemet. Ett statligt stöd införs, villkorat på att kommunerna visar hur man via kulturskolorna avser att nå nya grupper av kulturutövare.

Kommentar: Tyresö kommun ser positivt på att kulturskolan ses som en del av det allmänna utbildningssystemet.

Mottagande och integration

Asyltiden

Rekommendation: Genomför Mottagandeutredningens alternativa förslag om ett statligt ansvar för hela asyltiden, koncentrerat mottagande i centrum där asylutredning genomförs och ärendesortering utifrån hur omfattande utredningsbehovet är.

Kommentar: Tyresö kommun ser positivt på åtgärder som kortar handläggningstiderna under asyltiden.

Rekommendation: Den så kallade EBO-lagen bör upphävas. Asylsökande som ordnar egen bostad under asyltiden ska inte ha rätt till dagersättning.

Kommentar: Tyresö kommun är positiv till förslaget och ser det som en metod för att minska segregation och utanförskap.

Förslag: Ändra lagen (2013:156) om samhällsorientering för vissa nyanlända invandrare så att målgruppen för insatsen utökas till att omfatta även asylsökande.

Kommentar: Tyresö kommun anser att korta handläggningstider har större effekt på invandrades möjlighet till etablering och att åtgärder som kortar handläggningstiderna därför bör prioriteras. Förslaget kan ses som ett alternativ för fall med långa handläggningstider.

Förslag: Uppdra åt Arbetsförmedlingen att genomföra kartläggningar av asylsökandes utbildning och yrkeserfarenhet. Utnyttja statistiskt baserade matchningsalgoritmer i Migrationsverkets bosättning av dem som fått uppehållstillstånd. Utvärdera verksamheten efter några år.

Kommentar: Tyresö kommun anser att Arbetsförmedlingen har svårt att genomföra sitt nuvarande uppdrag, att stötta arbetstagare långt från arbetsmarknaden inklusive personer som har fått uppehållstillstånd, vilket leder till att denna uppgift får utföras av kommunen. Att utöka Arbetsförmedlingens uppdrag i nuvarande läge riskerar att ytterligare minska myndighetens möjlighet att genomföra sitt uppdrag, och därmed ge kommuner fortsatt ansvar för att stötta målgruppen.

Förslag: Regeringen bör skyndsamt låta utreda utformning av och nivå på dagersättningen för asylsökande, så att en större del av de basala behoven täcks.

Kommentar: Tyresö kommun är positiv till förslaget i och med att det kan minska risken för att asylsökande hamnar i fattigdom och utanförskap.

Nyanlända barn och ungdomar

Rekommendation: Kommunerna bör åläggas att säkerställa att information om att förskola erbjuds och om fördelarna med förskola för barnet når alla föräldrar. För detta krävs också att kommunerna följer upp vilka barn i kommunen som deltar i förskolan och inte.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med rekommendationen.

Rekommendation: Ett särskilt stöd till kommunerna bör utformas för att utveckla former att nå grupper som inte deltar i förskoleverksamhet. Vidare bör lämplig myndighet sammanställa erfarenheter och sprida dessa

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med rekommendationen.

Rekommendation: Genomför de förslag om modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål som lämnades i SOU 2019:18. Uppdra åt Skolverket att formera en stödstruktur för att säkerställa att alla kommuner, oavsett storlek, har kapacitet att erbjuda studiehandledning och modersmålsundervisning.

Kommentar: Tyresö kommun anser att rekommendationen är bra för de mindre kommunerna i landet och att det skapas förutsättningar i den nya regionala organisationen.

Mer yrkesundervisning för elever på språkintruktionsprogrammet

Rekommendation: Öka yrkesrelaterad undervisning inom språkintruktionsprogrammet. Närmare utformning och omfattning behöver utredas skyndsamt, och uppläggningsen bör utformas utvärderingsbart, exempelvis genom ett tilläggsdirektiv till utredningen om hur fler elever ska bli behöriga till gymnasieskolan (dir. 2020:21).

Kommentar: Tyresö kommun instämmer i problembeskrivningen och är positiv till förslaget.

Etableringsinsatser för nyanlända vuxna

Rekommendation: Ambitionsnivån för sfi behöver höjas. Möjligheterna till ökad digitalisering behöver prioriteras. Staten (Skolverket) bör ombesörja framtagning av standardiserade läromedel i fysisk och digital form. Användningen av dessa läromedel eller likvärdiga ska vara obligatoriska.

Kommentar: Tyresö kommun anser att rekommendationen är bra.

Utbildningsbehov och behov av enkel utbildningsfinansiering

Bedömning: Utbildning är en nödvändig insats för många nyanlända, och principen om en utbildningsplikt är välgrundad. Etableringstiden måste utnyttjas effektivare och kvaliteten på utbildningen höjas. Vidare behöver utvärderingen av utbildningsprogram för nyanlända stärkas.

Förslag: För att bättre motivera dem som behöver ta del av utbildning längre än etableringstidens omfattning bör regeringen låta utreda utformningen av ett enkelt och förutsebart studiefinansieringssystem.

Kommentar: Tyresö kommun är positiv till ett studiefinansieringsstöd som ser till familjens eller individens hela ersättning för att öka incitamentet till studier för nyanlända vuxna.

Förenklingar och riskreducering för arbetsgivare som anställer nyanlända med subvention

Förslag: Utred möjligheten att Arbetsförmedlingen eller bemanningsföretag tar över arbetsgivaransvaret för personer med subventionerade anställningar.

Kommentar: Tyresö kommun anser att Arbetsförmedlingen redan idag har svårt att utföra sitt grunduppdrag och att ytterligare uppdrag till Arbetsförmedlingen riskerar att försämra myndighetens stöd till stötta arbetstagare långt från arbetsmarknaden och arbetsgivare som anställer personer ur målgruppen. Tyresö kommun förordar en lösning som innebär att Arbetsförmedlingen är lättillgänglig och kan erbjuda ett enkelt och tydligt stöd för arbetsgivare som vill anställa personer i målgruppen. Arbetsförmedlingen bör även utöka sin uppföljning av subventionerade anställningar.

Matchning

Rekommendation: Resurserna för att vägleda nyanlända inom etableringsprogrammet behöver öka. Antalet inskrivna nyanlända per arbetsförmedlare behöver minska.

Kommentar: Tyresö kommun är positiv till förslaget och anser att det innebära en lättnad för kommunens verksamheter i och med att målgruppen har behov av ett omfattande och långvarigt stöd.

Se över ersättningarna under etableringstiden

Förslag: Regeringen bör tillsätta en utredning om hur etableringsersättning och etableringstillägg bäst bör utformas för att det ska bli lika lönsamt för båda nyanlända makarna i ett hushåll att ta ett arbete. En utgångspunkt bör också vara att den sammantagna ersättningen för alla slags hushåll ska vara högre än riksnormen för försörjningsstöd.

Kommentar: Tyresö kommun är positiv till förslaget i och med att det kan minska risken för att nyanlända hamnar i fattigdom och utanförskap. Stödet bör utformas så att individer inte ska behöva söka kompletterande kommunalt försörjningsstöd under etableringstiden.

Sammanhållen etableringsinsats för utrikes födda kvinnor med kort utbildning oavsett vistelsetid

Rekommendation: Utrikes födda kvinnor med kort utbildning och ringa arbetslivserfarenhet är en grupp där många kan vara i behov av en avpassad, sammanhållen introducerande etableringsinsats. Arbetsförmedlingen måste kunna erbjuda sådana insatser till behövande. Insatserna bör effektutvärderas med ett bredare integrationsfokus än ett rent arbetsmarknadsperspektiv.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer i att det finns ett stort behov av att stötta utrikes födda kvinnor med kort utbildning och ringa arbetslivserfarenhet. Däremot anser Tyresö kommun att Arbetsförmedlingen ska utföra detta arbete i samverkan med kommunerna, nära målgruppen och med ett lokalt fokus. Tyresö förordar därför en lösning där kommuner är tydligt involverad i etableringsinsatsen samt får ersättning för sina insatser.

Information om föräldraledigas möjlighet att delta i sfi med bibehållen föräldrapenning

Rekommendation: Myndigheter ska informera om möjligheten för föräldralediga nyanlända invandrare att delta i sfi med bibehållen föräldrapenning på grund- och lägstnivå. Informationen ska även ingå i den samhällsorientering som i dag lämnas inom etableringsprogrammet och föreslås ges till asylsökande.

Kommentar: Tyresö kommun är positiv till förslaget.

Utökad myndighetskontakt för bibehållen arbetsmarknadskontakt

Rekommendation: Se över hur myndigheter kan kontakta utrikes födda kvinnor så att de behåller respektive återupprättar kontakt med arbetsmarknaden vid olika

strategiska tillfällen såsom exempelvis en tid efter att man lämnat etableringsprogrammet, respektive inför en avslutad föräldraledighet.

Kommentar: Tyresö är positiv till förslaget under förutsättning att den myndighet eller de myndigheter som får uppdraget ges förutsättningar för att genomföra arbetet.

Information till anhöriginvandrare om samhällsorientering

Rekommendation: Kommunerna ska säkerställa att anhöriginvandrare till andra än flyktingar, den så kallade utökade målgruppen, nås av information om rätten att delta i samhällsorientering.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med rekommendationen.

Rekommendation: Huvudmännen för den kommunala vuxenutbildningen ska åläggas att dokumentera den utökade målgruppens deltagande i samhällsorienteringen.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer med rekommendationen.

Förtydligande av jämställdhetsperspektivet i regleringen av samhällsorienteringens omfattning och innehåll

Förslag: Förtydliga jämställdhetsperspektivet i förordningen om samhällsorientering som reglerar syfte och innehåll för samhällsorientering.

Kommentar: Tyresö kommun stöder förslaget.

Hedersrelaterat våld och förtryck

Bedömning: Hedersnormer och hedersrelaterat våld och förtryck begränsar framför allt många flickors och unga kvinnors livsmöjligheter, men även pojkar och män drabbas. Att motverka hedersrelaterat våld och förtryck är en jämlikhetsfråga som kommer att vara aktuell under lång tid, och många olika insatser är angelägna.

Kommentar: Tyresö kommun instämmer i bedömningen och ser ett behov av att nationella och regionala aktörer kan stötta kommunernas arbete genom exempelvis ta fram metoder och dela goda exempel.

Statligt ansvar för etablering av nyanlända

Förslag: Utred ett utökat statligt ansvar för nyanlända flyktingars bosättning, etableringsinsatser och försörjning under en längre tid än de två år som anges i bosättningslagen och etableringslagen.

Kommentar: Tyresö kommun är positiv till förslaget. Nuvarande två år är för kort tid för att kunna säkerställa målgruppens integration i samhället.